

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0029/2013

1.2.2013

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση
(2012/0000(INI))

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγήτρια: Kartika Tamara Liotard

Συντάκτης γνωμοδότησης (*):

Milan Cabrnich, Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ(*).....	20
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	27

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση
(2012/2258(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής της 29ης Φεβρουαρίου 2012 με θέμα «Προώθηση του στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση» (COM(2012)0083),
 - έχοντας υπόψη το διεθνές σχέδιο δράσης για τη γήρανση που υιοθετήθηκε στη Μαδρίτη τον Απρίλιο του 2002,
 - έχοντας υπόψη την απόφαση αριθ. 940/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών,
 - έχοντας υπόψη το στρατηγικό σχέδιο υλοποίησης της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας με θέμα την ενεργό και υγιή γήρανση της 17ης Νοεμβρίου 2011,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενεργός γήρανση: Καινοτομία – Έξυπνη υγεία – Καλύτερη ζωή» του Μαΐου 2012¹
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Ορίζοντας 2020: Χάρτες πορείας για την ενεργό γήρανση» του Μαΐου 2012²
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων καθώς και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (Α7–0029/2013),
1. χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για μια ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας η οποία προωθεί ένα νέου πρότυπο αντιμετώπισης της γήρανσης ως ευκαιρίας για το μέλλον και όχι ως βάρους για την κοινωνία· τονίζει, ωστόσο, ότι αυτή η ευκαιρία δεν θα πρέπει να περιορίζεται σε τεχνικές καινοτομίες (ΤΠΕ) και στις δυνατότητες που ενέχει για την εσωτερική αγορά, τις βιομηχανίες και τις επιχειρήσεις της ΕΕ· καθώς οι λύσεις ΤΠΕ θα πρέπει να είναι φιλικές προς τον χρήστη και προσανατολισμένες προς τον τελικό χρήστη, ιδίως προς τους ηλικιωμένους· πιστεύει ότι θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μια σαφή και αδιαμφισβήτητη στρατηγική με κοινωνικούς στόχους που προωθούν και αναγνωρίζουν επίσημα τον ρόλο των ηλικιωμένων, και την αξία της πείρας τους και της συνεισφοράς τους στην κοινωνία και στην οικονομία, χωρίς στιγματισμούς και διακρίσεις·

¹ ΕΕ C 225, 27.7.2012, σ. 46.

² ΕΕ C 229, 31.07.12, σ. 13.

2. επισημαίνει ότι η στρατηγική αυτή πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη διεξαγωγή ερευνών για νέες μορφές απασχόλησης κατάλληλες και ενδεδειγμένες για ηλικιωμένους· εκτιμά ότι οι δυνατότητες και η προστιθέμενη αξία που μπορούν να προκύψουν από την απασχόληση ηλικιωμένων θα πρέπει να διερευνηθούν διεξοδικότερα, προκειμένου να χαραχθούν κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες θα περιέχουν λύσεις που θα εφαρμόζονται σε όλους και θα είναι αποδεκτές από όλους· επισημαίνει το ευρύ πεδίο για απόκτηση σημαντικής κοινωνιακής αξίας από το δημογραφικό πλεονέκτημα των γηραιότερων γενεών·
3. καλεί την Επιτροπή να περιλάβει επίσημα στη στρατηγική της για ενεργό και υγιή γήρανση τη διάσταση του φύλου καθώς και τη διάσταση της ηλικίας και, συνεπώς, να ενσωματώσει το θέμα της ισορροπίας μεταξύ εργασίας και ζωής·
4. διαπιστώνει ότι η γήρανση του πληθυσμού μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση τις δημογραφικές αλλαγές (μείωση του ποσοστού γεννήσεων)·
5. τονίζει ότι οι ηλικιωμένοι αντιπροσωπεύουν την ηλικιακή ομάδα με την ταχύτερη ανάπτυξη στην Ευρώπη· ελπίζει, στο πλαίσιο αυτό και προκειμένου να αναπτυχθούν το συντομότερο δυνατόν υποδομές, υπηρεσίες και μέσα ικανά να ανταποκριθούν σε αυτήν την κοινωνική μετάβαση, ότι η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τις εθνικές κυβερνήσεις, τις τοπικές αρχές, τον ΠΟΥ και τον μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ενδιαφερόμενων μερών για την εφαρμογή μέτρων ευαισθητοποίησης στο θέμα αυτό·
6. επισημαίνει την ιδιαίτερα διαφορετική δημογραφική σύνθεση στα κράτη μέλη της ΕΕ και τις σημαντικές εθνικές, πολιτικές και πολιτιστικές διαφορές σε ό,τι αφορά τις αντιλήψεις σχετικά με την δημογραφική πρόκληση και, ιδιαίτερα, τους τρόπους αντιμετώπισής της και προετοιμασίας για αυτήν· παρατηρεί συνεχή αύξηση του προσδόκιμου ζωής σε όλα τα κράτη μέλη και σημαντική αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που συνεχίζουν να εργάζονται και μετά τη σύνταξη, με τα ποσοστά απασχόλησης στην ηλικία μεταξύ 65 και 74 ετών να έχουν αυξηθεί έως 15% κατά την περίοδο 2006-2011·
7. τονίζει την ανάγκη να εισακούγονται οι επιθυμίες των ηλικιωμένων ατόμων όσον αφορά την παροχή συντροφιάς μέσω κοινωνικών προγραμμάτων, στο πλαίσιο των οποίων νεαρά άτομα θα ασχολούνται με ηλικιωμένους ανθρώπους και ως αντάλλαγμα θα κερδίζουν από τις αξίες και την εμπειρία τους· φρονεί ότι είναι απαραίτητη η στήριξη της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας από την κοινωνία των πολιτών όσον αφορά την παροχή υψηλότερου επιπέδου φροντίδας μέσω διαφόρων ιδρυμάτων και ενώσεων·
8. τονίζει ότι η ισότιμη συμμετοχή στη ζωή αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και των ηλικιωμένων πολιτών·
9. τονίζει ότι οι ευκαιρίες εργασίας και εθελοντισμού και τα μέτρα κοινωνικής προστασίας είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ενεργού και υγιούς γήρανσης·
10. τονίζει ότι τα ηλικιωμένα άτομα χρειάζονται διαφορετικές μορφές στήριξης και φροντίδας και ότι οι υπηρεσίες και οι λύσεις πρέπει, συνεπώς, να έχουν πάντα ως γνώμονα τον άνθρωπο και να βασίζονται στη ζήτηση·
11. υπογραμμίζει τη σημασία της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω ηλικίας στην

εργασία, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας μπορούν να διατηρήσουν την εργασία τους ή να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης·

12. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών φορέων στον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας, προκειμένου να δημιουργηθούν μοντέλα για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για τα άτομα στην αγορά εργασίας·
13. υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε να μπορούν τα άτομα να μετέχουν στην αγορά εργασίας και να παραμένουν παραγωγικά, αφενός βελτιώνοντας την ευελιξία της αγοράς εργασίας μέσω της εισαγωγής λογαριασμών «αποταμίευσης εργασιακού χρόνου» και δυνατοτήτων μερικής απασχόλησης και της θέσπισης διατάξεων για διαφορετικές μορφές εργασιακών συμβάσεων, κατάλληλων για μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένους, αφετέρου μέσω ευέλικτων ρυθμίσεων συνταξιοδότησης, όπως είναι η μερική συνταξιοδότηση ή τα πρόσθετα έτη, μεριμνώντας για τη διασφάλιση σε κάθε περίπτωση της δέουσας κοινωνικής προστασίας·
14. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να υιοθετηθεί ο ορισμός της ενεργού και υγιούς γήρανσης που έχει διατυπώσει ο ΠΟΥ· τονίζει ότι η ενεργός και υγιής γήρανση αφορά το σύνολο της διάρκειας ζωής του ατόμου και ότι οι ιδιαιτερότητες του πλαισίου της ΕΕ θα πρέπει να ενταχθούν στον ορισμό, που, πιο συγκεκριμένα, θα περιλαμβάνει τις προτεραιότητες της ΕΕ όσον αφορά τις υγιείς και οικολογικά βιώσιμες περιβαλλοντικές συνθήκες, την ευαισθητοποίηση και την πρόληψη σε θέματα υγείας, τον προσυμπτωματικό έλεγχο ακολουθούμενο από κατάλληλη διάγνωση και αποτελεσματική θεραπεία, τις στοιχειώδεις γνώσεις υγείας, την ηλεκτρονική υγεία (eHealth), τη σωματική δραστηριότητα, την ασφάλεια των τροφίμων και την κατάλληλη διατροφή, την ισότητα των φύλων, τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης (συμπεριλαμβανομένων της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και της ασφάλισης υγείας), και τα προγράμματα κοινωνικής προστασίας· επισημαίνει ότι η γήρανση δεν συνδέεται εξ ορισμού με τη νόσο και την ασθένεια, και δεν θα πρέπει, συνεπώς, να συσχετίζεται ή να εξισώνεται με την εξάρτηση και την αναπηρία·
15. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής για αύξηση του μέσου αριθμού ετών υγιούς ζωής κατά δύο έτη, στο πλαίσιο των στόχων του προγράμματος «Ορίζων 2020» και χαιρετίζει την ιατρική πρόοδο που συμβάλλει στην αύξηση του προσδόκιμου ζωής· τονίζει, ωστόσο, ότι για την επίτευξη αυτού του φιλόδοξου στόχου θα πρέπει να εφαρμοστεί μια προοπτική επί του συνόλου της διάρκειας ζωής του ατόμου· υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψη και στην πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη και ότι θα πρέπει να αναπτυχθούν κατάλληλοι μηχανισμοί για την αντιμετώπιση των καταστροφικών επιπτώσεων των χρόνιων ασθενειών στην ενεργό και υγιή γήρανση καθόλη τη διάρκεια της ζωής του ατόμου·
16. προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεωρούν την υγεία ένα οριζόντιο θέμα, ενσωματώνοντας τα ζητήματα της υγείας σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής προστασίας, της απασχόλησης και της οικονομικής πολιτικής, της ισότητας των φύλων, και των πολιτικών κατά των διακρίσεων /της αποφυγής των διακρίσεων·

17. καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να παρέχει τεκμηριωμένα, πλήρη και προσβάσιμα δεδομένα σχετικά με την εμφάνιση και τον επιπολασμό ασθενειών και (χρόνιων) νόσων, και να ενσωματώνει τα δεδομένα αυτά σε στρατηγικές και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με βέλτιστες πρακτικές ενεργού και υγιούς γήρανσης·
18. προτρέπει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν αποτελεσματικά μέσα για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση φαινομένων κακοποίησης ηλικιωμένων καθώς και των επιπτώσεών τους στην υγεία και ευημερία των θυμάτων, και να θεσπίσουν προσιτές διαδικασίες για παροχή αρωγής και προστασίας στα θύματα·
19. τονίζει ότι τα θέματα υγείας πρέπει να ενσωματωθούν σε όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών για την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική προστασία, την απασχόληση και την οικονομία, την ισότητα των φύλων και τις διακρίσεις·
20. ενθαρρύνει την Επιτροπή να τονίσει περισσότερο το γεγονός ότι η αύξηση του μέσου αριθμού ετών υγιούς ζωής των πολιτών μας κατά δύο έτη αποτελεί τον βασικό στόχο και ότι όλες οι επιλεγείσες δράσεις θα πρέπει να συμβάλλουν σημαντικά στην επίτευξη του εν λόγω στόχου·
21. συνηγορεί υπέρ της πρότασης της Επιτροπής να λειτουργήσει ως διαμεσολαβητής και συντονιστής της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση, στις επαφές με ενδιαφερόμενα μέρη που εκπροσωπούν τόσο την πλευρά της ζήτησης όσο και την πλευρά της προσφοράς· τονίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας ωφελεί όλους τους πολίτες της ΕΕ και ιδίως εκείνους που υποεκπροσωπούνται ή διατρέχουν κίνδυνο αποκλεισμού· επικροτεί, εν προκειμένω, το γεγονός ότι στην ανακοίνωση (2012)0083 αναγνωρίζεται ο ρόλος της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας στην επίτευξη των στόχων της «ένωσης καινοτομίας», του «ψηφιακού θεματολογίου», της πρωτοβουλίας «νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας», της «ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού» και της στρατηγικής της ΕΕ για την υγεία, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την επίτευξη των στόχων των εμβληματικών πρωτοβουλιών του προγράμματος «Ευρώπη 2020»·
22. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει δείκτες οι οποίοι θα μπορούν να παρέχουν στοιχεία για τις χρόνιες παθήσεις και για τη γήρανση, κατά τρόπο ώστε να είναι συγκρίσιμα, πλήρη και εύκολα προσβάσιμα προκειμένου να αναπτυχθούν πιο αποτελεσματικές στρατηγικές και να είναι δυνατή η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο·
23. υποστηρίζει την πρόταση της Επιτροπής να ενισχυθεί η συμμετοχή των ηλικιωμένων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής και να τονωθεί η περιφερειακή και τοπική διακυβέρνηση· Τονίζει, ωστόσο, ότι μια συμμετοχική προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω πέραν της υφιστάμενης συμμετοχής τους στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή απαιτεί πιο ενδεδειγμένες αξιολογήσεις βάσης και τακτική παρακολούθηση των σημερινών και μελλοντικών αναγκών και απαιτήσεων των ηλικιωμένων και των φορέων που παρέχουν σε αυτούς άτυπες και επίσημες υπηρεσίες περίθαλψης·
24. υπογραμμίζει ότι η συλλογή πληροφοριών και δεδομένων σε τοπικό επίπεδο μέσω μιας

συμμετοχικής προσέγγισης εκ των κάτω προς τα άνω θα παράσχει στους φορείς χάραξης πολιτικής τις γνώσεις που απαιτούνται για τον καθορισμό πολιτικών αποδεκτών και κατάλληλων για τις τοπικές κοινότητες· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να θέσει ως απαίτηση τη χρήση μιας συμμετοχικής προσέγγισης εκ των κάτω προς τα άνω στον τομέα της έρευνας, καθώς και την περαιτέρω ανάπτυξη σχετικών δεικτών και σταθερών σημείων σύγκρισης, προκειμένου να χαρτογραφηθούν και να παρακολουθούνται οι τρέχουσες ανάγκες για αποτελεσματικές πολιτικές, προγράμματα και υπηρεσίες·

25. υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι οι απαγορεύσεις και οι περιορισμοί στους τομείς της υγείας, των υπηρεσιών περίθαλψης, της κοινωνικής προστασίας και της κοινωνικής ασφάλισης, που εγκρίθηκαν και εφαρμόζονται από την Επιτροπή ή/και από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της προσπάθειας εξοικονόμησης οικονομικών και δημοσιονομικών πόρων και περικοπής των δημοσίων δαπανών (για την υγεία και την κοινωνική ασφάλιση) λόγω της τρέχουσας οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να επηρεάζουν δυσμενώς ή να θίγουν τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες και την αξιοπρέπεια· τονίζει ότι οι εν λόγω εξοικονομήσεις και περικοπές, εάν δεν συνδυαστούν με προσεκτικά μελετημένες μεταρρυθμίσεις που προσανατολίζονται στον ασθενή, ενδέχεται να εντείνουν τις ανισότητες στον τομέα της υγείας και τις κοινωνικές ανισότητες και να οδηγήσουν σε κοινωνικό αποκλεισμό· τονίζει ότι οι εν λόγω εξοικονομήσεις και περικοπές θα επιδεινώσουν τα συνολικά αποτελέσματα και θα εντείνουν τις ανισότητες στον τομέα της υγείας, τις κοινωνικές ανισότητες και τον κοινωνικό αποκλεισμό, με συνέπεια να διακυβεύεται η διαγενεακή και ενδογενεακή αλληλεγγύη· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να καταρτίσουν ένα σύμφωνο των γενεών το οποίο θα περιλαμβάνει μια σαφή και αδιαμφισβήτητη στρατηγική για τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής, τη βελτίωση των συνολικών αποτελεσμάτων και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας· τονίζει ότι η εν λόγω στρατηγική θα πρέπει να στοχεύει στη μέγιστη οικονομική προσιτότητα, διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των συστημάτων υγείας και κοινωνικής ασφάλισης·
26. υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη ενίσχυσης των ΜΜΕ και των κοινωνικών επιχειρήσεων με επαρκή χρηματοπιστωτικά μέσα σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό επίπεδο και επίπεδο ΕΕ· αμφιβάλλει κατά πόσο είναι επαρκείς οι προερχόμενοι από τα ενδιαφερόμενα μέρη διαθέσιμοι πόροι της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση και ενθαρρύνει την Επιτροπή να διαθέσει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους· χαιρετίζει τον προβλεπόμενο συντονισμό των χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ προκειμένου να βελτιστοποιηθεί ο αντίκτυπος της χρηματοδότησης, και ενθαρρύνει την έναρξη και συνέχιση προγραμμάτων όπως το CASA, το «Περισσότερα χρόνια, καλύτερη ζωή» και άλλα που προάγουν τη διαλειτουργικότητα και την ανταλλαγή γνώσεων, δεδομένων και βέλτιστων πρακτικών· φρονεί ότι η απόφαση να χαρακτηριστεί η «Καινοτομία για υγιή διαβίωση και ενεργό γήρανση» θέμα προτεραιότητας για τις κοινότητες γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ) του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) για την περίοδο 2014-2015 αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση το οποίο πρέπει να συμπληρωθεί με συγκεκριμένα χρηματοδοτικά μέσα, για παράδειγμα με χρηματοδότηση από το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2014-2020, συμπεριλαμβανομένων του ΕΚΤ, του ΕΤΠΑ, του ευρωπαϊκού προγράμματος για την κοινωνική αλλαγή και την καινοτομία, το πρόγραμμα για την έρευνα και την καινοτομία και το Ορίζων 2020·

27. είναι πεπεισμένο ότι απαιτούνται διαφορετικά χρηματοπιστωτικά μέσα –όπως, για παράδειγμα, το ταμείο κοινωνικής επιχειρηματικότητας, οι ευρωπαϊκές εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου και τα ευρωπαϊκά ταμεία αγγέλων (ETA)–, για να βελτιωθεί η πρόσβαση των κοινωνικών επιχειρήσεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές·
28. αναμένει από τα κράτη μέλη να δώσουν περισσότερη έμφαση, κατά την αξιοποίηση των διαρθρωτικών ταμείων, στις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας της μεγαλύτερης γενιάς, να έχουν δημιουργήσει έως το 2020 μια Ευρώπη φιλική για όλες τις γενιές και να διευρύνουν τις κοινωνικές τους υποδομές, προκειμένου να μπορούν να καταπολεμήσουν τη φτώχεια των ηλικιωμένων·

Πυλώνας 1: Πρόληψη, προσυμπτωματικός έλεγχος και πρόιμη διάγνωση

29. επικροτεί την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την πρόληψη της αδυναμίας και της παρακμής των λειτουργιών· ενθαρρύνει την Επιτροπή να εφαρμόσει μια ολιστική προσέγγιση στην πρόληψη· επισημαίνει τον συστηματικό συσχετισμό μεταξύ της κοινωνικοοικονομικής θέσης και της εξέλιξης της υγείας καθ' όλη τη διάρκεια ζωής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιλύσουν διαρθρωτικά ζητήματα, όπως η έλλειψη στοιχειωδών γνώσεων υγείας, και να αντιμετωπίσουν τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες (που επιφέρουν ανισότητες στον τομέα της υγείας)· επιπλέον, ενώ παραδέχεται ότι η ατομική ευθύνη διαδραματίζει κάποιο ρόλο στη βελτίωση της κατάστασης της υγείας, αμφισβητεί την πίεση που ασκείται στα άτομα να βελτιώσουν την κατάσταση της υγείας τους, χωρίς όμως κατάλληλη αντιμετώπιση διαρθρωτικών ζητημάτων· καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διαμορφώσουν διαρθρωτικές συνθήκες για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών ανισοτήτων και των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης στοιχειωδών γνώσεων για την υγεία, και να παράσχουν τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους για τη διεξαγωγή περαιτέρω ερευνών όσον αφορά το ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι τοπικές κοινότητες κατά την αντιμετώπιση των ανισοτήτων αυτών·
30. καλεί την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να αναγνωρίσουν, να προωθήσουν και να χρηματοδοτήσουν όλες τις μορφές πρόληψης, ήτοι την προώθηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής, τον τακτικό έλεγχο για ασθένειες, την έγκαιρη παρέμβαση με σκοπό την καθυστέρηση ή την ανακοπή της εξέλιξης της ασθένειας σε πρώιμο στάδιο, και τη λήψη προληπτικών μέτρων με στόχο την επιβράδυνση της επιδείνωσης της κατάστασης των ασθενών που πάσχουν από χρόνιες ασθένειες·
31. επισημαίνει ότι η πνευματική κινητικότητα ενισχύεται μέσω της πρόσβασης σε διά βίου μάθηση –ακόμα και σε μεγαλύτερη ηλικία– και μπορεί να συμβάλει στην καταπολέμηση της άνοιας·
32. υποστηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την προαγωγή της υγείας μέσω ολοκληρωμένων προγραμμάτων· τονίζει, ωστόσο, ότι τα εν λόγω προγράμματα θα πρέπει να βασίζονται σε δεδομένα (απηχώντας τις σημερινές και τις μελλοντικές ανάγκες του γηράσκοντος πληθυσμού)· περαιτέρω, τονίζει ότι θα πρέπει περιλαμβάνουν την κατάλληλη προσέγγιση για ζητήματα που δεν σχετίζονται (απολύτως ή άμεσα) με τη συμπεριφορά του ατόμου, όπως οι περιβαλλοντικές συνθήκες (ποιότητα του αέρα, ποιότητα του νερού, μείωση του θορύβου, διαχείριση αποβλήτων), η υγεία και ασφάλεια στην εργασία (διαχείριση ηλικίας) και η προστασία του καταναλωτή (πρότυπα εμπορίας

και διαφήμισης, ασφάλεια των τροφίμων, δικαιώματα των καταναλωτών)·

33. υποστηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την ανάγκη αύξησης των επιπέδων σωματικής δραστηριότητας του πληθυσμού προκειμένου να βελτιωθεί η ενεργός και υγιής γήρανση, υπενθυμίζοντας ότι η έλλειψη τακτικής άσκησης έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μιας σειράς προβλημάτων υγείας τα οποία, σύμφωνα με τον ΠΟΥ, αποτελούν τον τέταρτο πιο συχνό θανατηφόρο παράγοντα κινδύνου· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι περισσότεροι πολίτες της ΕΕ δεν επιδίδονται στη συνιστώμενη ημερήσια φυσική δραστηριότητα·
34. ενθαρρύνει τη στενότερη σύνδεση της υγιούς γήρανσης με τη σωματική δραστηριότητα στο πλαίσιο εκπαιδευτικών προγραμμάτων· τονίζει τη σημασία των καθημερινών επιλογών (σχετικά με τη σωματική δραστηριότητα, τη διατροφή, κ.α.) για την πρόληψη των προβλημάτων υγείας· καλεί την Επιτροπή και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να ενθαρρύνουν ενεργά τα άτομα όλων των ηλικιών να επιδίδονται σε περισσότερη σωματική δραστηριότητα για να βελτιώσουν την ατομική τους υγεία· πράγμα που θα οδηγήσει σε περισσότερα χρόνια με καλή υγεία, καθώς και σε σημαντικά οφέλη για την κοινωνία με τη μορφή συνολικών οικονομικών αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων στον τομέα της δημόσιας υγείας·
35. εκφράζει την ικανοποίησή του για το Στρατηγικό Σχέδιο Υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας με θέμα την Ενεργό και Υγιή Γήρανση, και ειδικότερα την επικέντρωσή του στη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών, της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και της μέριμνας και των οργανώσεων που εκπροσωπούν ηλικιωμένους και ασθενείς, καθώς και στην ανταλλαγή και μεταφορά καλών ιδεών και βέλτιστων πρακτικών (μεταξύ άλλων την ψηφιακή πλατφόρμα 'Marketplace'), και στη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων· υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπίζεται η γήρανση ως ευκαιρία και όχι ως εμπόδιο, και να αναγνωρίζεται και να προάγεται η αξία των ηλικιωμένων, η πείρα τους και η συνεχής προσφορά τους στην κοινωνία· εκφράζει την ικανοποίησή του για την προσέγγιση της Επιτροπής που στοχεύει εμφανώς στην προώθηση της ζωτικότητας και της αξιοπρέπειας των ηλικιωμένων ατόμων στην Ευρώπη μέσω σχετικών καινοτομιών, στην ενίσχυση της κουλτούρας ενεργού γήρανσης σε μια Ευρώπη φιλική προς όλες τις γενιές και στη διαμόρφωση της διαδικασίας αυτής με τη συνεργασία καταξιωμένων εταίρων από το χώρο της έρευνας και της κοινωνίας των πολιτών·
36. υπενθυμίζει ότι υπάρχει η ανάγκη, όσον αφορά τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, να βελτιωθεί η αναγνώριση της άτυπης και ανεπίσημης εκπαίδευσης, ιδίως των γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω εθελοντισμού ή άτυπης φροντίδας·
37. καλεί την Επιτροπή να δώσει προτεραιότητα στους παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τους τρόπους γήρανσης του ευρωπαϊκού πληθυσμού, όπως τα υψηλά ποσοστά κατανάλωσης αλκοόλ και καπνού·

Πυλώνας 2: Περίθαλψη και θεραπεία

38. στηρίζει τον στόχο της Επιτροπής για περαιτέρω ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων περίθαλψης και θεραπείας· λαμβάνοντας υπόψη την καταλληλότητα των υφιστάμενων,

προτιμώμενων και μελλοντικών συστημάτων περίθαλψης και θεραπείας σε σχέση με την περαιτέρω ανάπτυξή τους και τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας στον τομέα της δημόσιας υγείας, καλεί τα κράτη μέλη και τις αρμόδιες αρχές να αναπτύξουν εθνικά, περιφερειακά και τοπικά συστήματα περίθαλψης και θεραπείας στα οποία θα ενσωματώνεται μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση των ασθενειών που συνδέονται με την ηλικία· καλεί την Επιτροπή να συνδράμει τα κράτη μέλη εν προκειμένω, σεβόμενη παράλληλα τις περιφερειακές και τοπικές διαφορές όσον αφορά τις προσδοκίες, τα πρότυπα και τις αξίες των πολιτών· ενθαρρύνει την Επιτροπή να αξιοποιήσει το έργο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων σχετικά με τα φάρμακα για ηλικιωμένους και να το ενσωματώσει με στόχο να βελτιωθεί η πρόσβαση των ηλικιωμένων ασθενών σε ασφαλή και κατάλληλα φάρμακα·

39. χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να εφαρμόσει συστήματα διαχείρισης και σχέδια περίθαλψης επιμέρους περιπτώσεων· ωστόσο, ενώ αναγνωρίζεται ότι απαιτείται μια προσέγγιση με επίκεντρο τον πελάτη/ασθενή, πιστεύει ότι το κόστος μιας τέτοιας προσέγγισης όσον αφορά την απασχόληση καταρτισμένων παρόχων υγειονομικής περίθαλψης και τη χρήση κατάλληλων «εργαλείων» δεν θα πρέπει να βαρύνει αποκλειστικά το άτομο, αλλά να θεωρείται ευθύνη της κοινωνίας, διασφαλίζοντας την αλληλεγγύη ενδογενεακά και διαγενεακά· πιστεύει ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι νέες μορφές αλληλεγγύης που ενυπάρχουν στις δυνατότητες της γηραιότερης γενιάς και να συμπεριληφθούν στις λύσεις για θέματα περίθαλψης και θεραπείας·
40. ενθαρρύνει τη φιλόδοξη στάση της Επιτροπής όσον αφορά την ηλεκτρονική υγεία (eHealth), προκειμένου να την καταστήσει σημαντική και ουσιαστική πτυχή των μελλοντικών συστημάτων περίθαλψης και θεραπείας· αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι οι λύσεις που προσφέρει η ηλεκτρονική υγεία, ενώ είναι ωφέλιμες, ενδέχεται να μην βελτιώσουν σημαντικά τα αποτελέσματα στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας, εάν αντικαταστήσουν την αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων αντί να ενσωματωθούν στην προσωπική προσέγγιση μεταξύ ασθενών και επαγγελματιών του τομέα της υγείας· φρονεί ότι η τεχνολογία της ηλεκτρονικής υγείας δεν θα πρέπει να υπονομεύσει τη σχέση εμπιστοσύνης των ηλικιωμένων με τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας·
41. αναγνωρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να συνεισφέρει στο να καταστούν τα συστήματα περίθαλψης και θεραπείας οικονομικά αποδοτικότερα· υπογραμμίζει, εντούτοις, ότι η διαρκής αύξηση του συνολικού κόστους υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής ενίσχυσης δεν μπορεί να αποδίδεται μόνο στη γήρανση του πληθυσμού· αναγνωρίζει ότι ο αυξανόμενος επιπολασμός χρόνιων ασθενειών διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αύξηση του κόστους της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής υποστήριξης, επισημαίνει, ωστόσο, ότι η ολοένα και μεγαλύτερη επιβάρυνση του ατόμου με το κόστος της υγειονομικής περίθαλψης πιθανότατα δημιουργεί ένα φαύλο κύκλο στον οποίο τίθενται σε κίνδυνο η υγεία και η ευημερία των ανθρώπων καθώς αναγκάζονται να ανακατανέμουν τους συνήθως περιορισμένους πόρους τους ή να αναβάλλουν, να εγκαταλείπουν ή ακόμη και να απέχουν πλήρως από θεραπεία, βοήθεια ή κατάλληλη διατροφή, πράγμα που μπορεί με τη σειρά του να οδηγήσει σε ακόμη υψηλότερο κόστος υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής στήριξης το οποίο επωμίζονται τόσο το άτομο όσο και η κοινωνία·

42. αποδέχεται το στόχο της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τις νομικές και κανονιστικές αβεβαιότητες και τον κατακερματισμό της αγοράς, αλλά τονίζει ότι όλες οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις της αγοράς πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σημασία της διατήρησης μιας υγειονομικής περίθαλψης οικονομικά προσιτής στους πολίτες, και ότι θα πρέπει να αναγνωρίζονται, να τυγχάνουν σεβασμού και να ασκούνται οι αρμοδιότητες των εθνικών και περιφερειακών κυβερνήσεων και των τοπικών αρχών όσον αφορά την υγεία και την κοινωνική προστασία, χωρίς να τίθενται σε κίνδυνο οι απαραίτητες επενδύσεις σε συστήματα υγειονομικής περίθαλψης με βάση την κοινότητα·
43. επιμένει στην άποψη ότι περαιτέρω μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων είναι απαραίτητες, προκειμένου αυτά να καταστούν επαρκή, βιώσιμα και ασφαλή, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη μείωση των μισθολογικών διαφορών λόγω ηλικίας και, κατά συνέπεια, στις συντάξεις, καθώς και να παραμένουν προβλέψιμα για τις επόμενες γενιές· προς το σκοπό αυτό, υποστηρίζει ότι χρειάζεται μεγαλύτερη συνέπεια μεταξύ πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, επίσημης ηλικίας συνταξιοδότησης και προσδοκώμενης διάρκειας ζωής· καλεί τα κράτη μέλη που έχουν αυξήσει τη θεσμοθετημένη ηλικία συνταξιοδότησης ή που πρόκειται να το πράξουν, να ενθαρρύνουν την εργασία των πιο ηλικιωμένων, π.χ. μέσω εξαιρέσεων από τη φορολογία και τις κοινωνικές εισφορές·
44. ζητεί από την Επιτροπή να διεξαγάγει γενική ανάλυση των δυνατοτήτων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης στην Ευρώπη σε σχέση με τις δυνατότητες που υπάρχουν στα κράτη μέλη, δεδομένων των σοβαρών ελλείψεων εργαζομένων στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης σε ορισμένα κράτη μέλη, λόγω του ότι οι συνθήκες εργασίας είναι πιο ελκυστικές σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες·
45. καλεί την Επιτροπή να χαράξει μια στρατηγική που θα αποσκοπεί στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους ευρωπαίους πολίτες στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, ώστε να δημιουργηθεί ένα σύστημα συνεργασίας μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών οι οποίες χάνουν μεγάλο αριθμό εργαζομένων στον εν λόγω τομέα και εκείνων που επωφελούνται από τις υπηρεσίες τους·
46. υποστηρίζει ότι οι πολιτικές για τον συνδυασμό της οικογενειακής και της εργασιακής ζωής παρέχουν στις γυναίκες την δυνατότητα να αντιμετωπίσουν καλύτερα την γήρανση, δεδομένου ότι η εργασία βελτιώνει την ποιότητα της ζωής· επιτρέπουν ακόμη να αποφευχθεί η μείωση του εισοδήματος και, κατά συνέπεια, ο κίνδυνος της φτώχειας σε προχωρημένη ηλικία, εάν, προκειμένου να συνδυάσουν την οικογενειακή και την εργασιακή ζωή, οι γυναίκες αναγκάζονται να επιλέξουν εργασίες μερικής απασχόλησης, προσωρινές ή άτυπες, με επιπτώσεις στα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα·
47. θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η επάρκεια των συντάξεων μέσω της αντιμετώπισης των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας, και ιδίως μέσω της μείωσης των διαφορών στη σταδιοδρομία και τους μισθούς·
48. τονίζει την ανάγκη της προσωπικής υπευθυνότητας, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα πρέπει επίσης να σκέφτονται τί μπορούν να πράξουν για να εξασφαλίσουν τη συνταξιοδότησή τους· υπογραμμίζει επίσης τον καίριο ρόλο της οικογένειας και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών·

Πυλώνας 3: Ενεργός γήρανση και ανεξάρτητη διαβίωση

49. χαιρετίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την ενεργό γήρανση και την ανεξάρτητη διαβίωση, και πιο συγκεκριμένα τη συνολική της άποψη ως προς τον ρόλο και τη σημασία του «χώρου στη γήρανση» καθώς η ακτίνα ή περίμετρος στην οποία ζουν οι άνθρωποι συρρικνώνεται διαρκώς όσο μεγαλώνουν, και καθώς οι ηλικιωμένοι τείνουν ολοένα και συχνότερα να προτιμούν να ζουν ανεξάρτητα για όσο το δυνατόν περισσότερο και να παραμένουν δραστήριοι στην κοινότητά τους· τονίζει την ανάγκη ενθάρρυνσης των ηλικιωμένων να ζουν ανεξάρτητα στις δικές τους κατοικίες για όσο χρόνο επιτρέπουν οι αντοχές τους και εφόσον το επιθυμούν ώστε να μην διαταράσσεται η καθημερινότητά τους τόσο από σωματική όσο και από ψυχολογική άποψη· τονίζει επίσης ότι η λύση δεν αφορά απλώς τις κατοικίες των ηλικιωμένων αλλά και τη δημιουργία διαγενεακών και πλήρως ενεργών γειτονιών· θεωρεί, εν προκειμένω, το κοινό πρόγραμμα «Αυτόνομη διαβίωση υποβοηθούμενη από το περιβάλλον» (AAL JP) σημαντικό μέσο για τη διευκόλυνση της καθημερινότητας των ανθρώπων μέσω τεχνικών βοηθημάτων·
50. ενθαρρύνει την Επιτροπή, στο πλαίσιο της αξιολόγησης λύσεων ανεξάρτητης διαβίωσης, να λάβει υπόψη της τα προβλήματα που προκύπτουν λόγω της απόκλισης που υπάρχει σε πολλά κράτη μέλη μεταξύ του μέσου προσδόκιμου χρόνου υγιούς ζωής και της ηλικίας συνταξιοδότησης, με ενδεχόμενο αποτέλεσμα να υπάρχει για πολλά άτομα ένα χρονικό διάστημα στο οποίο δεν είναι σε θέση να εργαστούν αλλά ταυτόχρονα δεν δικαιούνται να λαμβάνουν πλήρεις συνταξιοδοτικές παροχές·
51. υπενθυμίζει ότι οι ηλικιωμένοι πολίτες αποτελούν πλεονέκτημα για την κοινωνία και πρέπει να αξιοποιηθούν οι γνώσεις και οι εμπειρίες τους σε όλους τους τομείς της ζωής και να υποστηρίζεται η ανεξάρτητη διαβίωσή τους για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο·
52. πιστεύει ότι είναι ουσιαστικό να καταπολεμηθεί η απομόνωση από την πληροφόρηση μεταξύ των παλαιότερων γενεών και ότι η πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες και η χρήση τους είναι ουσιαστική για ενεργό και υγιή γήρανση καθώς και για την κοινωνική ένταξη των ηλικιωμένων·
53. καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προωθήσει τη διαμόρφωση ενός προσβάσιμου και προσιτού φυσικού περιβάλλοντος το οποίο θα διευκολύνει την προσαρμογή των κατοικιών των ηλικιωμένων ώστε να ενθαρρύνεται η αυτονομία τους· υπογραμμίζει ότι η προσαρμογή των κατοικιών εξακολουθεί να αποτελεί την καλύτερη μορφή πρόληψης των οικιακών ατυχημάτων, τα οποία προκαλούν σοβαρές αναπηρίες, που συνεπάγονται αύξηση των δημοσίων δαπανών και των εξόδων των οικογενειών και αποτελούν τροχοπέδη για την ενεργό και υγιή γήρανση·
54. υποστηρίζει το στόχο της Επιτροπής για τη διαμόρφωση περιβαλλόντων φιλικών προς τους ηλικιωμένους, ώστε ο περιβάλλον χώρος να μην παρεμποδίζει την ανάπτυξη των δυναμικών και (εναπομενουσών) ικανοτήτων των ανθρώπων και να συμβάλει στη διατήρηση των σωματικών και διανοητικών δυνατοτήτων τους για όσο το δυνατό μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και στη διαβίωσή τους σε οικεία και ασφαλή περιβάλλοντα ενώ παράλληλα θα αποφεύγεται και ο κοινωνικός αποκλεισμός· καλεί, ωστόσο, την Επιτροπή να ενθαρρύνει τη δημιουργία περιβαλλόντων με «σχεδιασμό για όλους» και τονίζει ότι τα περιβάλλοντα αυτά θα πρέπει να νοούνται σε ένα ευρύ πλαίσιο,

περιλαμβάνοντας όχι μόνο το δομημένο αστικό και αγροτικό περιβάλλον, με άνετες, ασφαλείς και προσβάσιμες κατοικίες, οδούς, πόλεις, κλπ, αλλά και το κοινωνικό, ψυχολογικό, οικολογικό, πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον, και προσφέροντας διάφορες μορφές δραστηριοτήτων και ατομικές ευκαιρίες στο πλαίσιο των οποίων θα μπορεί ο καθένας να ανελιχθεί προσωπικά αλλά και να μοιραστεί τον δυναμισμό του· υπογραμμίζει ότι το αστικό αυτό περιβάλλον θα πρέπει να διασφαλίζει στους ηλικιωμένους μεγαλύτερη πρόσβαση στα οφέλη που προσφέρει η διαβίωση σε μια πυκνοκατοικημένη περιοχή μέσω της παροχής ευκολότερης πρόσβασης σε ζωτικής σημασίας υπηρεσίες και επισημαίνει ότι, παρά τη συνεχιζόμενη αστικοποίηση, πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να ζουν στην ύπαιθρο, όπου επίσης απαιτούνται καινοτόμες λύσεις·

55. υπογραμμίζει, επίσης, τη σημασία της προσαρμογής του οικιακού περιβάλλοντος των ηλικιωμένων για την καλύτερη αποφυγή των οικιακών ατυχημάτων και πτώσεων και την παράταση της ανεξάρτητης ζωής· προτρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν στους ηλικιωμένους δυνατότητα χρηματοδότησης για την προσαρμογή των κατοικιών τους· στηρίζει τα μέτρα χάρη στα οποία θα αποφευχθεί η απομόνωση των ηλικιωμένων και/ή των ατόμων που είναι καθηλωμένα στο σπίτι και θα μειωθεί ο στιγματισμός των ατόμων που πάσχουν από ασθένειες, είτε αυτές αποτελούν επακόλουθο της ηλικίας είτε όχι·
56. τονίζει την ανάγκη επίτευξης ισορροπίας μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών όσον αφορά την περίθαλψη των ηλικιωμένων· πιστεύει ότι τα προβλήματα κινητικότητας που αντιμετωπίζουν οι ηλικιωμένοι που ζουν σε αγροτικές περιοχές θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τεχνολογικές καινοτομίες στον τομέα των ΤΠΕ·
57. ζητεί να δίνεται περισσότερη έμφαση στην ενσωμάτωση των ηλικιωμένων ατόμων που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές ή βρίσκονται σε μειονεκτική θέση από πολλές απόψεις·
58. στηρίζει τον στόχο της Επιτροπής για διαμόρφωση περιβαλλόντων φιλικών προς τους ηλικιωμένους, ώστε το περιβάλλον να μην αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη των δυνατοτήτων και των (εναπομενουσών) ικανοτήτων των ηλικιωμένων· τονίζει ότι αυτό το περιβάλλον θα πρέπει να νοείται σε ένα ευρύ πλαίσιο, περιλαμβάνοντας όχι μόνο το δομημένο περιβάλλον, αλλά και το κοινωνικό, ψυχολογικό, πολιτισμικό και φυσικό περιβάλλον· καλεί την Επιτροπή, εν προκειμένω, να προτείνει επίσης ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προσβασιμότητα·
59. καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τις διαθέσιμες λύσεις και βέλτιστες πρακτικές για μια νέα προσέγγιση της διαδικασίας «ενεργού γήρανσης» και της θέσπισης ενός ολοκληρωμένου και συμβατού συστήματος στον εν λόγω τομέα, το οποίο θα εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη·
60. προτείνει οι πολιτικές της Ένωσης για την εκπαίδευση και τον αθλητισμό, οι οποίες εφαρμόζονται βάσει του τίτλου XII της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συμπεριλάβουν μια διάσταση για την ενεργό γήρανση·
61. τονίζει ότι η εξάλειψη των αρχιτεκτονικών εμποδίων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες έχει θετικές επιπτώσεις και στην κινητικότητα των ηλικιωμένων ατόμων, συμβάλλοντας στη μεγαλύτερη διάρκεια μιας ανεξάρτητης και ενεργούς ζωής· επομένως θεωρεί σημαντική

την υλοποίηση τέτοιων έργων εξάλειψης και στα μικρά αστικά κέντρα, όπου διαμένει μεγάλος αριθμός ηλικιωμένων ατόμων·

62. προτείνει να ενθαρρυνθεί ο συνδυασμός σύνταξης/δραστηριότητας·
63. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος ηλικιωμένων όσον αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και την απόδοσή τους στην εργασία, με στόχο ένα εργασιακό κόσμο φιλικό προς όλες τις γενιές·
64. καλεί τους εργοδότες, όπου αυτό είναι απαραίτητο, να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την προσαρμογή των εργασιακών συνθηκών στην κατάσταση της υγείας και τις ικανότητες των πλέον ηλικιωμένων εργαζομένων και να ενθαρρύνουν την θετική αντίληψη της εικόνας των ηλικιωμένων εργαζομένων στους τόπους εργασίας·
65. τονίζει ότι η γήρανση δεν συνδέεται μόνο με προκλήσεις αλλά προσφέρει επίσης δυνατότητες, ιδίως ευκαιρίες για καινοτομία, οι οποίες θα μπορούσαν μακροπρόθεσμα να συμβάλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας στην Ευρώπη·

Οριζόντια θέματα

66. χαιρετίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τα μέσα χρηματοδότησης, τις διαδικασίες τυποποίησης, τη δημιουργία ηλεκτρονικών αρχείων, τη διευκόλυνση των συνεργειών και της συνεργασίας και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών· τονίζει, ωστόσο, ότι αποτελεί προϋπόθεση να συνδεθούν οι εν λόγω στόχοι με τις πραγματικές ανάγκες και απαιτήσεις (δηλαδή να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές, τα προγράμματα και οι υπηρεσίες βασίζονται σε στοιχεία και στηρίζονται από αντιπροσωπευτική αξιολόγηση και τακτική παρακολούθηση, ώστε να διευκολυνθεί και να επισπευσθεί η δημιουργία μιας ΕΕ φιλικής προς τους ηλικιωμένους)· καλεί, ως εκ τούτου, την Επιτροπή να προβεί στη δημιουργία τυποποιημένων εργαλείων αξιολόγησης και παρακολούθησης μέσω των οποίων θα παρέχονται τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με τεκμηριωμένες συστάσεις πολιτικής, την εξέλιξη του προγράμματος και την παροχή υπηρεσιών (υγείας/περίθαλψης)·
67. στηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά τις φιλικές προς τους ηλικιωμένους καινοτομίες· καλεί, ωστόσο, την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι εν λόγω καινοτομίες προσανατολίζονται προς τον χρήστη και ότι είναι φιλικές προς αυτόν και να ενσωματώσει επαρκώς τις δυνατότητές τους· καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να αναπτύξει μια μεθοδολογία μέσω της οποίας θα μπορούν να αξιολογούνται οι τρέχουσες και οι μελλοντικές ανάγκες των ηλικιωμένων, και να εμπλέξει περισσότερο τους τελικούς χρήστες στις πολιτικές της και στα προγράμματα χρηματοδότησης· υπενθυμίζει ότι τα στοιχεία που προσαρμόζονται στις ανάγκες των ηλικιωμένων έχει αποδειχθεί ότι λειτουργούν γενικά προς όφελος όλων των γενεών·
68. φρονεί ότι απαιτείται καλύτερος συντονισμός των διαφόρων επιπέδων που συμμετέχουν στην ανάπτυξη λύσεων για την προώθηση της ενεργού και υγιούς γήρανσης, και υπογραμμίζει ότι η διακυβέρνηση στον συγκεκριμένο τομέα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερα επίπεδα· φρονεί ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται απλώς ως εκτελεστικά όργανα, αλλά να συμμετέχουν επίσης σε όλο το

φάσμα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων και αξιολόγησης·

69. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών φορέων στον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας, προκειμένου να δημιουργηθούν μοντέλα για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για τα άτομα στην αγορά εργασίας·
70. επικροτεί τις τρέχουσες πρωτοβουλίες σχετικά με την προσβασιμότητα, όπως το βραβείο της πιο προσβάσιμης πόλης· ζητεί από την Επιτροπή να θεσπίσει μια φιλόδοξη ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα με στόχο την ανάπτυξη της πρόσβασης στην αγορά αγαθών και υπηρεσιών·
71. υποστηρίζει την ιδέα της παροχής άτυπης εκπαίδευσης στα άτομα νεαρότερων γενεών με σκοπό την παροχή ομοιόμορφων υπηρεσιών περίθαλψης στους ηλικιωμένους·
72. τονίζει τον ουσιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι αυξημένες επενδύσεις και δαπάνες στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της επιμόρφωσης, με προτεραιότητα στην δια βίου μάθηση και την προώθηση υγιών τρόπων ζωής, με σκοπό να δημιουργηθεί ένας εργασιακός κόσμος φιλικός προς όλες τις γενιές και το γηράσκον εργατικό δυναμικό να μπορεί να συμμετέχει σε ένα μεταβαλλόμενο τεχνολογικά περιβάλλον· ζητεί, από την άποψη αυτή, να δοθεί μεγάλη έμφαση στη δια βίου μάθηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους», το οποίο είναι αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση της εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης για τους πολίτες της ΕΕ κάθε ηλικίας·
73. τονίζει την ανάγκη μιας ολιστικής προσέγγισης της γήρανσης και εμπειριστατωμένων εξελίξεων και μεταρρυθμίσεων όχι μόνο στους τομείς της δια βίου εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας αλλά και όσον αφορά τις δυνατότητες πρόσβασης σε αυτές, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, των υποδομών και των κτιρίων·
74. υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθούν συστήματα υποστήριξης των ατόμων που παρέχουν φροντίδα εντός της οικογένειας·
75. στηρίζει την προσέγγιση της Επιτροπής όσον αφορά την προώθηση της δημιουργίας φιλικών προς τους ηλικιωμένους περιβαλλόντων, κατανοώντας ότι τα εν λόγω περιβάλλοντα αποτελούν πολύ σημαντική συνεισφορά στην ενεργό και υγιή γήρανση καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής· τονίζει, ωστόσο, ότι η προώθηση και μόνο της δημιουργίας φιλικών προς τους ηλικιωμένους περιβαλλόντων δεν επαρκεί ώστε να διασφαλιστεί πραγματική βελτίωση σε ζητήματα όπως η κινητικότητα, η δυνατότητα για περιπάτους στις συνοικίες ή οι διευκολύνσεις για την κοινωνική συμμετοχή στις κοινότητες καθώς και η πρόσβαση σε ποιοτικές και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης και σε κατάλληλη και οικονομικά προσιτή στέγαση·
76. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον το στόχο της προώθησης φιλικού προς τους ηλικιωμένους περιβάλλοντος, ως απαραίτητου μέσου για την υποστήριξη των πρεσβύτερων εργαζομένων και αναζητούντων εργασία και την προώθηση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς που προσφέρουν ίσες ευκαιρίες σε όλους·

77. υπογραμμίζει ότι η εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στον χώρο εργασίας αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τον βιώσιμο επαγγελματικό βίο και την ενεργό γήρανση, ιδίως για εργαζομένους με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις· τονίζει ότι οι ΤΠΕ και τα ρομπότ θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο θέμα αυτό, διευκολύνοντας τις σωματικές εργασίες για το γηράσκον εργατικό δυναμικό· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τις τεχνολογίες αυτές, όπου κρίνεται σκόπιμο· χαιρετίζει την αναγνώριση της σημασίας της πρόληψης στον πρώτο πυλώνα του στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης· πιστεύει ότι η πρόληψη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και στην εργασία, καθώς βελτιώνει την επαγγελματική υγεία και, κατά συνέπεια, μειώνει τη πίεση που ασκείται στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής και μακροχρόνιας περίθαλψης·
78. είναι πεπεισμένο ότι απαιτούνται συνολικές μεταρρυθμίσεις με σκοπό να προληφθούν και να αποφευχθούν οι σοβαρές ελλείψεις στην πρόσβαση στις αγορές εργασίας της Ένωσης οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας και να αποτελέσουν απειλή για το επίπεδο ευημερίας στην Ευρώπη· τονίζει, εν προκειμένω, ότι πρέπει να αναπτυχθεί μια ευρεία προοπτική, η οποία θα λαμβάνει υπόψη ζητήματα όπως οι οικονομικές πολιτικές, η απασχόληση, η κοινωνική ασφάλιση, η κοινωνική προστασία, η ισότητα των φύλων και οι διακρίσεις·
79. επικροτεί τις τρέχουσες πρωτοβουλίες στον τομέα της τυποποίησης, όπως οι εντολές για τον «σχεδιασμό για όλους» και την προσβασιμότητα των ΤΠΕ και του δομημένου περιβάλλοντος· επισημαίνει τη δέσμευση της Επιτροπής να αναλάβει αντίστοιχες πρωτοβουλίες για τα ευρωπαϊκά πρότυπα όσον αφορά την ηλεκτρονική υγεία και την ανεξάρτητη διαβίωση· καλεί την Επιτροπή και τους φορείς τυποποίησης να συμπεριλάβουν σε μεγαλύτερο βαθμό τους χρήστες στο πλαίσιο αυτών των πρωτοβουλιών προκειμένου να αντιμετωπιστούν κατάλληλα οι ανάγκες τους·
80. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κινήσουν εκστρατείες για τη βελτίωση των αντιλήψεων της κοινής γνώμης όσον αφορά τη συμβολή και την παραγωγικότητα των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως όσων έχουν αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις·
81. θεωρεί ότι οι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας χρειάζεται να διαθέτουν επαρκές εισόδημα, στέγαση, πρόσβαση σε όλες τις ιατροφαρμακευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές υπηρεσίες, καθώς και ισχυρά κοινωνικά δίκτυα, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους, καθώς και ότι χρειάζονται ευκαιρίες για να συνεχίσουν να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, εφόσον το επιθυμούν, χωρίς περιορισμούς λόγω ηλικιακών διακρίσεων·
82. υπογραμμίζει τη σημασία υποστήριξης και διευκόλυνσης των εθελοντών μεγαλύτερης ηλικίας και του διαγενεακού εθελοντισμού· θεωρεί ότι ο εθελοντισμός και οι πρωτοβουλίες τύπου «οι ηλικιωμένοι για τους ηλικιωμένους» για το γηράσκοντα πληθυσμό θα μπορούσαν να αποτελέσουν ένα μέσον για ενσωμάτωση και να συμβάλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα των συστημάτων μακροχρόνιας περίθαλψης· ενθαρρύνει, επομένως, την ανάπτυξη και την καινοτομία στον τομέα αυτό·
83. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Γενικές παρατηρήσεις

Η Ευρωπαϊκή Ένωση βιώνει επί του παρόντος μια δημογραφική αλλαγή. Ο πληθυσμός της γηράσκει ταχύτατα, με τον αριθμό των ατόμων ηλικίας 65 ετών και άνω σχεδόν να διπλασιάζεται, από 85 εκατομμύρια το 2008 σε 151 εκατομμύρια το 2060. Επιπλέον, ενώ το 2010 το 20% του πληθυσμού ήταν ηλικίας 60 ετών και άνω, έως το 2050 αυτό το ποσοστό θα έχει ανέλθει σε τουλάχιστον 35%.

Ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατες προβλέψεις, αναμένεται ότι η μετανάστευση θα μπορούσε να επιβραδύνει τη διαδικασία γήρανσης του πληθυσμού. Οι προβλέψεις αυτές βασίζονται στην υπόθεση ότι αρκετά κράτη μέλη της ΕΕ θα χαλαρώσουν τους περιορισμούς τους στη μετανάστευση, ώστε να αποτρέψουν την ανάδυση σοβαρών ανισοροπιών στον δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων.

Χωρίς τη μετανάστευση, ο πληθυσμός της ΕΕ θα μειωθεί από τα 495 εκατομμύρια στα 416 εκατομμύρια έως το 2060, ενώ ο δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων θα αυξηθεί από το 25% στο 62%. Με τη μετανάστευση, ο πληθυσμός θα μπορούσε να αυξηθεί στα 506 εκατομμύρια άτομα, ενώ ο δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων θα αυξηθεί «μόλις» στο 53%.

Σχεδόν παράλληλα με τις ανωτέρω σημαντικές δημογραφικές αλλαγές, η Ευρωπαϊκή Ένωση βιώνει επί του παρόντος και μια χωροταξική αλλαγή: πράγματι, αστικοποιείται σε υψηλό βαθμό και μάλιστα ταχύτατα. Τη δεκαετία του 1970, το 60% του πληθυσμού κατοικούσε σε αστικές περιοχές, ενώ σήμερα ήδη το 80% του πληθυσμού έχει αστικοποιηθεί. Έως το 2030 αναμένεται επιπλέον αύξηση αυτού του ποσοστού κατά 5%.

Η γήρανση του πληθυσμού και η αστικοποίηση είναι αλληλοσυνδεδεμένα φαινόμενα: οι εθνικές δημογραφικές τάσεις προβάλλονται σε αστικό επίπεδο. Η αύξηση του ποσοστού των ηλικιωμένων ατόμων στις αστικές περιοχές συνάδει εν γένει με τα εθνικά πρότυπα γήρανσης, δηλαδή μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, οι αστικές περιοχές επίσης γνωρίζουν γήρανση του πληθυσμού τους.

Η προοπτική της διάρκειας της ζωής

Η ενεργός και υγιής γήρανση δεν είναι κάτι που αφορά αποκλειστικά τις γιαγιάδες και τους παππούδες μας, αλλά κάτι που επίσης σχετίζεται και με τις νεαρότερες γενεές. Το άτομο δεν αρχίζει να γηράσκει ξαφνικά, μετά τα 65α γενέθλιά του για παράδειγμα. Πρόκειται για μια διαδικασία που «τεχνικά» ξεκινά πριν από τη γέννηση και ολοκληρώνεται με τον θάνατο.

Υπό το πρίσμα της διάρκειας ζωής, θα πρέπει να διερωτηθεί κανείς σε ποιον βαθμό η ΕΕ, τα κράτη μέλη, οι περιφέρειες, οι πόλεις και οι δήμοι έχουν προσαρμοστεί στις ανάγκες και στις (εναπομείνουσες) δυνατότητες των γηρασκόντων πληθυσμών τους. Αυτό σημαίνει επίσης ότι θα πρέπει να διερωτηθούμε εάν οι συνθήκες στους εν λόγω χώρους μπορούν όντως να διασφαλίσουν την ενεργό και υγιή ωρίμανση και γήρανση του ατόμου.

Όταν εξετάζουμε τη γήρανση από αυτό το πρίσμα της διάρκειας ζωής, καθίσταται σαφές ότι πλήθος περιστάσεων, συνθηκών και συμβάντων στη ζωή του ατόμου επηρεάζουν το πώς

γηράσκει και πόσο καλά γηράσκει. Επιπλέον, αν εξετάσουμε το περιβάλλον με την ευρεία έννοια (συμπεριλαμβάνοντας οικολογικούς παράγοντες, καθώς και κοινωνικοδημογραφικές και κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές) καθίσταται σαφές ότι το περιβάλλον του ατόμου καθορίζει σε μεγάλο βαθμό εάν το άτομο θα είναι σε θέση να χαρεί μια ενεργό και υγιή ζωή ενώ γηράσκει και, ως εκ τούτου, εάν θα μπορεί να ζει ανεξάρτητα για όσο το δυνατόν περισσότερο.

Στο πλαίσιο των εργασιών και των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η παρούσα έκθεση πρωτοβουλίας αποσκοπεί να επιστημονήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η απόδοση ιδιαίτερης προσοχής στην πολυδιάστατη σχέση μεταξύ του γηράσκοντος πληθυσμού και του περιβάλλοντός του, με άλλα λόγια στην εννοιολογική διαμόρφωση της σχέσης ατόμου-περιβάλλοντος, συνιστά προϋπόθεση για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση.

Σχέση ατόμου-περιβάλλοντος

Από την έρευνα έχει αποδειχθεί ότι υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ χώρου και ατόμου, δηλαδή επίδραση των συνθηκών που χαρακτηρίζουν έναν ορισμένο τόπο (περιβάλλον) στον τρόπο με τον οποίο ωριμάζει και γηράσκει το άτομο. Η έννοια του τόπου στη σχέση ατόμου-περιβάλλοντος συχνά συνιστά πρόκληση, καθώς πρέπει να ληφθούν υπόψη οι περιβαλλοντικές επιρροές τόσο σε μικροεπίπεδο όσο και σε μακροεπίπεδο.

Ενώ στο μικροεπίπεδο πρόκειται για τον αντίκτυπο των χαρακτηριστικών και των παροχών της ιδιωτικής οικίας, της άμεσης γειτονιάς και του οικιστικού περιβάλλοντος στο πώς γηράσκουμε, στο μακροεπίπεδο πρόκειται για την επιρροή του ευρύτερου περιβάλλοντος και της διαβίωσης στην πόλη ή στην ύπαιθρο για την υγεία και την ευζωία του γηράσκοντος πληθυσμού.

Εν προκειμένω, καλό θα ήταν να διακρίνουμε και να συμπεριλάβουμε ευρύτερες πτυχές αυτών των μακροεπιπέδων στην ανάλυση της σχέσης ατόμου-περιβάλλοντος, ιδιαίτερα εφόσον υπάρχουν επαρκή στοιχεία ότι τα μεταμοντέρνα κοινωνικά ζητήματα, όπως η αστικοποίηση, η ευρωπαϊκοποίηση και η παγκοσμιοποίηση διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε αυτή τη σχέση.

Επομένως, προκειμένου να ληφθεί υπόψη τόσο το μικροεπίπεδο όσο και το μακροεπίπεδο, δεν αρκεί να λαμβάνουμε υπόψη, για παράδειγμα, το δομημένο περιβάλλον, την προσβασιμότητα σε (δημόσιες) μεταφορές και τη διαθεσιμότητα επαρκών υπηρεσιών περίθαλψης και θεραπείας. Στην ουσία επίσης είναι απαραίτητη η αξιολόγηση των ευκαιριών απασχόλησης, η αντιμετώπιση της έλλειψης στοιχειωδών γνώσεων υγείας και η εκτίμηση των δυνατοτήτων για κοινωνική συμμετοχή και διακυβέρνηση. Επιπλέον, στην εξίσωση θα πρέπει να ενταχθούν και περιβαλλοντικές πτυχές (όπως η ηχορύπανση, η ποιότητα του αέρα σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους και τα κύματα ψύχους και καύσωνα), καθώς και ζητήματα ασφάλειας των τροφίμων (συστήματα ταχείας προειδοποίησης και επισήμανση των τροφίμων). Τέλος, θα πρέπει να συμπεριληφθούν και άλλες κοινωνικοδημογραφικές και κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές, δεδομένου ότι μπορούν να επηρεάσουν, άμεσα ή έμμεσα, την υγεία των ατόμων και το πώς μεγαλώνουν, ωριμάζουν και γηράσκουν.

Κατά συνέπεια, είναι εξαιρετικά σημαντικό να παγιωθεί στην εν λόγω εξίσωση ο

συστηματικός συσχετισμός μεταξύ της κοινωνικοδημογραφικής και κοινωνικοοικονομικής θέσης αφενός (εκφραζόμενης με όρους ηλικίας, φύλου και εθνότητας, καθώς και με όρους μορφωτικού και εισοδηματικού επιπέδου) και της εξέλιξης της υγείας αφετέρου.

Όσον αφορά αυτά την εξέλιξη της υγείας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν πρέπει να ερμηνεύεται με όρους απουσίας ασθένειας, αλλά με όρους σωματικής, πνευματικής και κοινωνικής ευεξίας. Αυτή η προσέγγιση είναι θεμελιώδους σημασίας προκειμένου να δημιουργηθούν κοινότητες, υπηρεσίες και προϊόντα φιλικά προς τους ηλικιωμένους και κατά συνέπεια να επιτευχθεί ο κυρίαρχος στόχος της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για ενεργό και υγιή γήρανση (+ δύο χρόνια υγιούς ζωής) έως το 2020.

Τυποποίηση

Όπως έχει καταδείξει η έρευνα, οι περισσότεροι «χώροι» δεν είναι επαρκώς προετοιμασμένοι για τις δημογραφικές και χωροταξικές αλλαγές. Απαιτείται, ως εκ τούτου, επείγοντως μια στρατηγική ώστε να μεταμορφωθούν σε χώρους φιλικούς προς τους ηλικιωμένους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με το στρατηγικό σχέδιο υλοποίησης της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για ενεργό και υγιή γήρανση, πραγματοποίησε το πρώτο βήμα προς τη διαμόρφωση τέτοιου είδους φιλικών προς τους ηλικιωμένους χώρων, αποσκοπώντας σε μια κοινωνία για όλες τις ηλικίες έως το 2020.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας μέσω της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για ενεργό και υγιή γήρανση με τη σύμπραξη και συμμετοχή φορέων χάραξης πολιτικής σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς οι χωροταξικές αλλαγές (σε ό,τι αφορά τα πρότυπα αστικοποίησης στην Ευρώπη) συμπίπτουν με δημογραφικές αλλαγές. Εντούτοις, θα πρέπει να διερωτηθούμε σε ποιο βαθμό θα ενταχθεί επαρκής και σημαντικός αριθμός αστικών περιοχών, πόλεων και δήμων σε αυτή τη σύμπραξη, ώστε να αντιπροσωπεύει την πλειονότητα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε επίσης να αυξηθεί η συμμετοχή των ηλικιωμένων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και χάραξης πολιτικής. Η εν λόγω προσέγγιση, όπως προτείνεται από το διεθνές σχέδιο δράσης της Μαδρίτης για την ενεργό γήρανση (MIRAA), συστήνεται ανεπιφύλακτα, συγκεκριμένα προκειμένου να βελτιωθεί η (περιφερειακή και τοπική) διακυβέρνηση. Επιπλέον, μια συμμετοχική προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω κατά την αξιολόγηση των πραγματικών αναγκών των πληθυσμών που γηράσκουν συνιστά προϋπόθεση, ως εκ τούτου απαιτούνται πιο ενδεδειγμένες αξιολογήσεις βάσης και τακτική παρακολούθηση των (τρεχουσών και μελλοντικών) αναγκών και απαιτήσεων των ηλικιωμένων.

Από αυτή την άποψη, είναι θεμελιώδες να αναπτυχθούν (περαιτέρω), μέσω της ευρωπαϊκής σύμπραξης για την καινοτομία για ενεργό και υγιή γήρανση, μέθοδοι και εργαλεία για την αξιολόγηση και παρακολούθηση της προόδου, με στόχο την επίτευξη του κυρίαρχου στόχου για +2 χρόνια υγιούς ζωής έως το 2020. Η τυποποιημένη συλλογή, αξιολόγηση και παρακολούθηση δεδομένων θα δώσει τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους φορείς να κατευθύνουν τις δράσεις και τους πόρους τους σε ομάδες ατόμων και σε χώρους όπου είναι περισσότερο αναγκαία η αλλαγή και προσαρμογή, και ως εκ τούτου θα συνεισφέρει στην οικονομικά αποδοτικότερη εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων.

11.12.2012

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ(*)**

προς την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με στρατηγικό σχέδιο υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας με θέμα
την ενεργό και υγιή γήρανση
2012/0000(INI)

Συντάκτης γνωμοδότησης(*) : Milan Cabrnoch

(*) Διαδικασία συνδεδεμένης επιτροπής – άρθρο 50 του Κανονισμού

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. επισημαίνει την ιδιαίτερα διαφορετική δημογραφική σύνθεση στα κράτη μέλη της ΕΕ και τις σημαντικές εθνικές, πολιτικές και πολιτιστικές διαφορές σε ό,τι αφορά τις αντιλήψεις σχετικά με την δημογραφική πρόκληση και, ιδιαίτερα, τους τρόπους αντιμετώπισής της και προετοιμασίας για αυτήν· παρατηρεί συνεχή αύξηση του προσδόκιμου ζωής σε όλα τα κράτη μέλη και σημαντική αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που συνεχίζουν να εργάζονται και μετά τη σύνταξη, με τα ποσοστά απασχόλησης στην ηλικία μεταξύ 65 και 74 ετών να έχουν αυξηθεί έως 15% κατά την περίοδο 2006-2011·
2. υπενθυμίζει ότι οι ηλικιωμένοι πολίτες αποτελούν πλεονέκτημα για την κοινωνία και πρέπει να αξιοποιηθούν οι γνώσεις και οι εμπειρίες τους σε όλους τους τομείς της ζωής και να υποστηρίζεται η ανεξάρτητη διαβίωσή τους για όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο·
3. τονίζει ότι τα ηλικιωμένα άτομα χρειάζονται διαφορετικές μορφές στήριξης και φροντίδας και ότι οι υπηρεσίες και οι λύσεις πρέπει, συνεπώς, να έχουν πάντα ως γνώμονα τον άνθρωπο και να βασίζονται στη ζήτηση·
4. τονίζει ότι οι ευκαιρίες εργασίας και εθελοντισμού και τα μέτρα κοινωνικής προστασίας είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της ενεργού και υγιούς γήρανσης·
5. εκφράζει την ικανοποίησή του για το Στρατηγικό Σχέδιο Υλοποίησης της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας με θέμα την Ενεργό και Υγιή Γήρανση, και ειδικότερα την επικέντρωσή του στη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών, της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων, των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, των εργαζομένων στον τομέα της υγείας και της μέριμνας και των οργανώσεων που εκπροσωπούν ηλικιωμένους και ασθενείς, καθώς και την ανταλλαγή και μεταφορά καλών ιδεών και βέλτιστων πρακτικών (μεταξύ άλλων την ψηφιακή πλατφόρμα 'Marketplace'), και τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μέσων υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπίζεται η γήρανση ως ευκαιρία και όχι ως εμπόδιο και να αναγνωρίζεται και να προάγεται η αξία των ηλικιωμένων, της πείρας τους και της συνεχούς προσφοράς τους στην κοινωνία· εκφράζει την ικανοποίησή του για την προσέγγιση της Επιτροπής που στοχεύει εμφανώς στην προώθηση της ζωτικότητας και της αξιοπρέπειας των ηλικιωμένων ατόμων στην Ευρώπη μέσω σχετικών καινοτομιών, στην ενίσχυση της κουλτούρας ενεργού γήρανσης σε μια Ευρώπη φιλική προς όλες τις γενιές και στη διαμόρφωση της διαδικασίας αυτής με τη συνεργασία καταξιωμένων εταίρων από το χώρο της έρευνας και της κοινωνίας των πολιτών·
6. θεωρεί ότι η διασυνοριακή παροχή υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας αποτελεί μια καλή ευκαιρία για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των υφιστάμενων πόρων, τη θέσπιση ενιαίων υψηλών προτύπων προς όφελος των ενδιαφερομένων και τη μείωση του κόστους της γήρανσης·

7. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον το στόχο της προώθησης φιλικού προς τους ηλικιωμένους περιβάλλοντος, ως απαραίτητου μέσου για την υποστήριξη των πρεσβύτερων εργαζομένων και αναζητούντων εργασία και της προώθησης κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς που προσφέρουν ίσες ευκαιρίες σε όλους·
8. υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες ώστε να μπορούν τα άτομα να μετέχουν στην αγορά εργασίας και να παραμένουν παραγωγικά, αφενός βελτιώνοντας την ευελιξία της αγοράς εργασίας μέσω της εισαγωγής λογαριασμών «αποταμίευσης εργασιακού χρόνου» και δυνατοτήτων μερικής απασχόλησης και της θέσπισης διατάξεων για διαφορετικές μορφές εργασιακών συμβάσεων, κατάλληλων για μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένους, αφετέρου μέσω ευέλικτων ρυθμίσεων συνταξιοδότησης, όπως είναι η μερική συνταξιοδότηση ή τα πρόσθετα έτη, μεριμνώντας για τη διασφάλιση σε κάθε περίπτωση της δέουσας κοινωνικής προστασίας·
9. υπογραμμίζει ότι η εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στον χώρο εργασίας αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για τον βιώσιμο επαγγελματικό βίο και την ενεργό γήρανση, ιδίως για εργαζομένους με αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις· τονίζει ότι οι ΤΠΕ και τα ρομπότ θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο θέμα αυτό, διευκολύνοντας τις σωματικές εργασίες για το γηράσκον εργατικό δυναμικό· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν τις τεχνολογίες αυτές, όπου κρίνεται σκόπιμο· χαιρετίζει την αναγνώριση της σημασίας της πρόληψης στον πρώτο πυλώνα του στρατηγικού σχεδίου υλοποίησης· πιστεύει ότι η πρόληψη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο και στην εργασία, καθώς βελτιώνει την επαγγελματική υγεία και, κατά συνέπεια, μειώνεται η πίεση που ασκείται στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής και μακροχρόνιας περίθαλψης·
10. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο των τοπικών και περιφερειακών φορέων στον εκσυγχρονισμό, τη βελτίωση και τον εξορθολογισμό της παροχής υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής πρόνοιας, προκειμένου να δημιουργηθούν μοντέλα για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για τα άτομα στην αγορά εργασίας·
11. υπογραμμίζει τη σημασία της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω ηλικίας στην εργασία, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας μπορούν να διατηρήσουν την εργασία τους ή να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης·
12. είναι πεπεισμένο ότι απαιτούνται συνολικές μεταρρυθμίσεις με σκοπό να προληφθούν και να αποφευχθούν οι σοβαρές ελλείψεις στην πρόσβαση στις αγορές εργασίας της Ένωσης, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα την περαιτέρω επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας και να αποτελέσουν απειλή για το επίπεδο ευημερίας στην Ευρώπη· τονίζει, εν προκειμένω, ότι πρέπει να αναπτυχθεί μια ευρεία προοπτική, η οποία θα λαμβάνει υπόψη ζητήματα όπως οι οικονομικές πολιτικές, η απασχόληση, η κοινωνική ασφάλεια, η κοινωνική προστασία, η ισότητα των φύλων και οι διακρίσεις·
13. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να κινήσουν εκστρατείες για τη βελτίωση των αντιλήψεων της κοινής γνώμης όσον αφορά τη συμβολή και την παραγωγικότητα των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, ιδίως όσων έχουν αναπηρίες ή χρόνιες παθήσεις·
14. αναμένει από τα κράτη μέλη να δώσουν περισσότερη έμφαση, κατά την αξιοποίηση των

διαρθρωτικών ταμείων, στις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας της μεγαλύτερης γενιάς, να έχουν δημιουργήσει έως το 2020 μια Ευρώπη φιλική για όλες τις γενιές και να διευρύνουν τις κοινωνικές τους υποδομές, προκειμένου να μπορούν να καταπολεμήσουν τη φτώχεια των ηλικιωμένων·

15. επισημαίνει τον ουσιώδη ρόλο που διαδραματίζουν οι μεγαλύτερες και αυξανόμενες επενδύσεις στον τομέα της εκπαίδευσης της κατάρτισης και της επιμόρφωσης, με προτεραιότητα στην δια βίου μάθηση και την προώθηση υγιών τρόπων ζωής, με σκοπό να δημιουργηθεί ένας εργασιακός κόσμος φιλικός προς όλες τις γενιές και το γηράσκον εργατικό δυναμικό να μπορεί να συμμετέχει σε ένα μεταβαλλόμενο τεχνολογικά περιβάλλον· ζητεί, από την άποψη αυτή, να δοθεί μεγάλη έμφαση στη δια βίου μάθηση στο πλαίσιο του προγράμματος «Erasmus για όλους», το οποίο είναι αποτελεσματικό εργαλείο για την προώθηση της εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης για τους πολίτες της ΕΕ κάθε ηλικίας·
16. τονίζει την ανάγκη μιας ολιστικής προσέγγισης της γήρανσης και εμπεριστατωμένων εξελίξεων και μεταρρυθμίσεων όχι μόνο στον τομέα της δια βίου εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας αλλά και όσον αφορά τις δυνατότητες πρόσβασης σε αυτές, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς, των υποδομών και των κτιρίων·
17. υπενθυμίζει ότι υπάρχει η ανάγκη, όσον αφορά τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, να βελτιωθεί η αναγνώριση της άτυπης και ανεπίσημης εκπαίδευσης, ιδίως των γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω εθελοντισμού ή άτυπης φροντίδας·
18. θεωρεί ότι οι διαγενεακές πρωτοβουλίες στην εργασία, όπως είναι η μετάδοση γνώσεων, είναι απαραίτητες, προκειμένου να διασφαλίζεται η καλύτερη ενσωμάτωση και κατάρτιση των νέων εργαζομένων, καθώς και να προσφέρονται στους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας ευκαιρίες για να ωφελήσουν τους άλλους εργαζόμενους με την πείρα τους·
19. θεωρεί ότι οι άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας χρειάζονται επαρκές εισόδημα, στέγαση, πρόσβαση σε όλες τις ιατροφαρμακευτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές υπηρεσίες, καθώς και ισχυρά κοινωνικά δίκτυα, προκειμένου να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής τους, καθώς και ότι χρειάζονται ευκαιρίες για να συνεχίσουν να συμμετέχουν στην αγορά εργασίας, χωρίς περιορισμούς λόγω ηλικιακών διακρίσεων·
20. επιμένει στην άποψη ότι περαιτέρω μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών συστημάτων είναι απαραίτητες, προκειμένου αυτά να καταστούν επαρκή, βιώσιμα και ασφαλή, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη μείωση των μισθολογικών διαφορών λόγω ηλικίας και, κατά συνέπεια, στις συντάξεις, καθώς και να παραμένουν προβλέψιμα για τις επόμενες γενιές· προς το σκοπό αυτό, υποστηρίζει ότι χρειάζεται μεγαλύτερη συνέπεια μεταξύ πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, επίσημης ηλικίας συνταξιοδότησης και προσδοκώμενης διάρκειας ζωής· καλεί τα κράτη μέλη που έχουν αυξήσει τη θεσμοθετημένη ηλικία συνταξιοδότησης ή που πρόκειται να το πράξουν, να ενθαρρύνουν την εργασία των πιο ηλικιωμένων, π.χ. μέσω εξαιρέσεων από τη φορολογία και τις κοινωνικές εισφορές·
21. υποστηρίζει ότι οι πολιτικές για τον συνδυασμό της οικογενειακής και της εργασιακής ζωής παρέχουν στις γυναίκες την δυνατότητα να αντιμετωπίσουν καλύτερα την γήρανση, δεδομένου ότι η εργασία βελτιώνει την ποιότητα της ζωής· επιτρέπουν ακόμη να

αποφευχθεί η μείωση του εισοδήματος και, κατά συνέπεια, ο κίνδυνος της φτώχειας σε προχωρημένη ηλικία, εάν, προκειμένου να συνδυάσουν την οικογενειακή και την εργασιακή ζωή, οι γυναίκες αναγκάζονται να επιλέξουν εργασίες μερικής απασχόλησης, προσωρινές ή άτυπες, με επιπτώσεις στα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα·

22. θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η επάρκεια των συντάξεων μέσω της αντιμετώπισης των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας, και ιδίως μέσω της μείωσης των διαφορών στη σταδιοδρομία και τους μισθούς·
23. τονίζει την ανάγκη της προσωπικής υπευθυνότητας, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα άτομα πρέπει επίσης να σκέφτονται τί μπορούν να πράξουν για να εξασφαλίσουν τη συνταξιοδότησή τους· υπογραμμίζει επίσης τον καίριο ρόλο της οικογένειας και της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών·
24. είναι πεπεισμένο ότι απαιτούνται περαιτέρω μεταρρυθμίσεις στα συστήματα υγείας, ιδίως με επενδύσεις στην προαγωγή της υγείας, της πρόληψης, του προσυμπτωματικού ελέγχου και της πρώιμης διάγνωσης και ανάπτυξη ενός οικονομικότερου συστήματος μακροχρόνιας περίθαλψης υψηλής ποιότητας·
25. πιστεύει ότι είναι ουσιαστικό να καταπολεμηθεί η απομόνωση των παλαιότερων γενεών και ότι η πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες και η χρήση τους είναι ουσιαστική για ενεργό και υγιή γήρανση καθώς και για την κοινωνική ένταξη των ηλικιωμένων·
26. καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος ηλικιωμένων όσον αφορά την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και την απόδοσή τους στην εργασία, καθώς και των διακρίσεων στον εργασιακό χώρο, με στόχο ένα εργασιακό κόσμο φιλικό προς όλες τις γενιές·
27. καλεί τους εργοδότες, όπου αυτό είναι απαραίτητο, να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την προσαρμογή των εργασιακών συνθηκών στην κατάσταση της υγείας και τις ικανότητες των πλέον ηλικιωμένων εργαζομένων και να ενθαρρύνουν την θετική αντίληψη της εικόνας των ηλικιωμένων εργαζομένων στους τόπους εργασίας·
28. τονίζει ότι η γήρανση δεν συνδέεται μόνο με προκλήσεις αλλά προσφέρει επίσης δυνατότητες, ιδίως ευκαιρίες για καινοτομία, οι οποίες θα μπορούσαν μακροπρόθεσμα να συμβάλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και την ενίσχυση της οικονομικής ευημερίας στην Ευρώπη·
29. αναγνωρίζει τη σημασία του σχεδιασμού για την παροχή επαρκούς περίθαλψης, τόσο τυπικής όσο και άτυπης·
30. υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθούν συστήματα υποστήριξης των ατόμων που παρέχουν φροντίδα εντός της οικογένειας·
31. υπογραμμίζει τη σημασία της στήριξης και διευκόλυνσης των εθελοντών μεγαλύτερης ηλικίας και του διαγενεακού εθελοντισμού· θεωρεί ότι ο εθελοντισμός και οι πρωτοβουλίες τύπου «οι ηλικιωμένοι για τους ηλικιωμένους» μπορούν να αποτελέσουν μέσα ενσωμάτωσης και ταυτόχρονα να συμβάλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα των συστημάτων μακροχρόνιας περίθαλψης· ενθαρρύνει, επομένως, την ανάπτυξη και την

καινοτομία στον τομέα αυτό·

32. ζητεί να δίνεται περισσότερη έμφαση στην ενσωμάτωση των ηλικιωμένων ατόμων που ζουν σε απομακρυσμένες περιοχές ή βρίσκονται σε μειονεκτική θέση από πολλές απόψεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	6.12.2012
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 39 -: 2 0: 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Karima Delli, Marian Harkin, Nadja Hirsch, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Veronica Lope Fontagné, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Σουλβάνα Ράππη, Licia Ronzulli, Nicole Sinclaire, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Jutta Steinruck, Andrea Zaroni, Inês Cristina Zuber
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Françoise Castex, Edite Estrela, Sven Giegold, Jan Kozłowski, Svetoslav Hristov Malinov, Anthea McIntyre, Evelyn Regner, Birgit Sippel, Csaba Sógor
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 187, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Jean Louis Cottigny

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	23.1.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 62 - : 0 0 : 1
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Martina Anderson, Sophie Auconie, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Lajos Bokros, Milan Cabrnich, Martin Callanan, Nessa Childers, Yves Cochet, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Karl-Heinz Florenz, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Grootte, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Jo Leinen, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Gilles Pargneaux, Pavel Poc, Frédérique Ries, Dagmar Roth-Behrendt, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Richard Seeber, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Salvatore Tatarella, Thomas Ulmer, Åsa Westlund, Glenis Willmott, Marina Yannakoudakis, Κρίτων Αρσένης, Θεόδωρος Σκυλακάκης, Антония Първанова
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Minodora Cliveti, José Manuel Fernandes, Vicky Ford, Gaston Franco, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, Vittorio Prodi, Christel Schaldemose, Birgit Schnieber-Jastram, Renate Sommer, Alda Sousa, Rebecca Taylor, Andrea Zannoni, Владимир Уручев
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Olle Ludvigsson